

- Suché, hnedé a drevnaté suroviny (štiepka, lístie, slama) si uskladníme vo vreciach vedľa kompostoviska.
- Postupne miešajme mäkké, zelené a šťavnaté suroviny (tráva, ovocie a zelenina) so suchými, hnedými a drevnatými surovinami.
- Zmes kompostovaných surovín potrebuje aj vodu. Mala by byť ako vyžmýkaná špongia - vlhká, ale po stlačení z nej nesmie vytekať voda (max. 3-5 kvapiek).
- Prekopme kompost min. 2 až 3x ročne. Prevzdušníme ho a zároveň ho premiešame.
- Pri troche snahy si kompost vyrobíme za pol roka až 1 rok.
- Kompost je hnejšej farby, jemnej hrudkovitej štruktúry a vonia ako lesná zemina. Pred použitím môžeme kompost preosiať. Oddelíme tým hotový kompost od nerozložených zvyškov.
- Nerozložené zvyšky môžeme vhodiť spať do kompostoviska, kde sa budú ďalej rozkladať.

VYUŽITIE KOMPOSTU

Výsledným produktom pri kompostovaní biologických odpadov je vždy kompost. Ten už nie je odpadom, ale organickým hnojivom, ktoré je ideálne pri pestovaní rastlín. Využitie nájdete nielen v zeleninovej záhrade, ale aj pri výsadbe, úprave a údržbe zelene v okolí domov, v domácnostiach do kvetínáčov, v krajnom prípade na vyrovnávanie okolitého terénu.

NA ZÁVER

Nechajte sa inšpirovať týmto letákom a nájdite všetky výhody, ktoré môžete získať životom s minimom odpadov. Pripojte sa k stále narastajúcemu množstvu ľudí, ktorým nie je ľahostajné, čo sa deje v ich okolí a aktívne priložme ruky, venujme čas a použijeme rozum v spoločnom úsilí za lepšie a krajšie životné prostredie.

Kontaktujte nás, ak máte záujem o viac informácií o odpadoch, kompostovaní alebo inej téme súvisiacej s odpadmi a toxickým znečistením, alebo navštívte naše internetové stránky www.priateliazeme.sk/spz, www.kompost.sk a www.nulaodpadu.sk.

Podporte aktivity Priateľov Zeme – SPZ aj finančne. Pomôžete nám tým rozširovať medzi ľudí myšlienku dobrovoľnej skromnosti, ochrany životného prostredia a správneho hospodárenia s odpadmi založenom na predchádzaní vzniku odpadov, triedenom zbere odpadov a zmysluplnom využívaní biologických odpadov v mieste jeho vzniku.

P. O. BOX H – 39, 040 01 Košice
Telefón: 0903 772 323
E-mail: spz@priateliazeme.sk
www.priateliazeme.sk/spz

www.kompost.sk
www.nulaodpadu.sk

Č. účtu: SK96 3100 0000 0043 5005 4728

Rok vydania 2018.

Vytlačené na 100 % recyklovanom papieri.

Neváhajte a pridajte sa k tým, ktorým nie je ľahostajné životné prostredie.

**Priatelia
Zeme
SPZ**

KOMUNITNÉ KOMPOSTOVANIE

Komunitné kompostovanie je kompostovanie, ktoré vykonáva skupina ľudí alebo domácností s cieľom spoločne kompostovať svoje vlastné biologické odpady. Výsledkom kompostovania je kompost, ktorý je využívaný pre vlastnú potrebu komunity.

Komunitné kompostovanie je výborný a jednoduchý spôsob, ako môžu aj obyvatelia, ktorí majú malé záhrady alebo žijú v bytových domoch kompostovať svoje biologické odpady a znížiť tak hmotnosť svojich odpadov na minimum. Navyše z odpadu si vyrobia kvalitné hnojivo, ktoré nájde využitie v každej domácnosti alebo v okolí bytového domu.

PRE KOHO JE KOMUNITNÉ KOMPOSTOVANIE URČENÉ?

Táto forma kompostovania je obzvlášť vhodná v lokalitách, kde doteraz nie je zavedený systém triedeného zberu biologických odpadov a pre tých, ktorí si z akéhokolvek dôvodu nemôžu kompostovať samostatne napr.:

- obyvatelia z komplexnej bytovej zástavby,
- záhradkári v záhradkárskej osadách,
- záhradkári v komunitných záhradách,
- obyvatelia rodinných domov,
- školské a predškolské zariadenia,
- firmy,
- cintoríny,
- parky...

ZRIAĐOVANIE KOMUNITNÝCH KOMPOSTOVIŠK

Najprv si overme, či podmienky budovania a prevádzky komunitných kompostovišiek nestanovuje miestne Všeobecne záväzné nariadenie o komunálnom odpade a drobnom stavebnom odpade (VZN) – ak áno, riadme sa ním. Komunitné kompostovišká väčšinou budujeme na priestranstvách, ktoré sú pre verejnosť voľne prístupné. Z dôvodu, aby sme predišli možným problémom v budúcnosti, je vhodné dodržať aspoň týchto 5 zásad (pokiaľ VZN nestanovuje inak):

1. získajme súhlas vlastníka pozemku, kde bude kompostovišisko stáť,
2. získajme súhlas nadpolovičnej väčšiny domácností, ktorých sa zriadenie kompostovišiska bezprostredne dotýka (väčšinou sú to domácnosti z bytového domu, kde budeme kompostovať),
3. kompostovišisko umiestnime tak, aby:
  - a. netvorilo prekážku na pozemných komunikáciách
  - b. nebolo v bezprostrednej blízkosti detských ihrísk a športovísk
  - c. bolo mimo ochranných pásiem vodného zdroja
  - d. bolo mimo zaplavovaných a zamokrených pozemkov
4. kompostovišisko zabezpečme primerane riziku pred hlodavcami, inými zvieratami, popr. vandalmi,
5. nájdime si medzi sebou človeka, ktorý bude za kompostovanie zodpovedný.

V ČOM MÔŽEME KOMPOSTOVAŤ?

V závislosti od finančných možností, množstva a druhov biologických odpadov, ktoré budeme kompostovať, ale aj umiestnenia komunitného kompostovišiska si môžeme zvoliť, v čom budeme kompostovať (pokiaľ VZN nestanovuje špecifikáciu kompostovišiska). Môže to byť systém podobný záhradnému kompostovaniu (po miernej úprave) alebo špeciálne vyvinutý zateplený komunitný kompostér. Pokiaľ vieme zabezpečiť uzamknutie priestoru (napr. uzamykateľný prístrešok), tak prichádza do úvahy aj rotačný zateplený alebo elektrický kompostér. V každom prípade treba dodržiavať základné pravidlá kompostovania.

ČO MÔŽEME KOMPOSTOVAŤ?

Akékoľvek surové rastlinné biologické odpady z domácnosti, záhrady a údržby verejnej a súkromnej zelene (napr. zvyšky z pestovania, čistenia a úpravy ovocia a zeleniny, tráva, lístie, drevný odpad).

ČO SA KOMPOSTOVAŤ NESMIE?

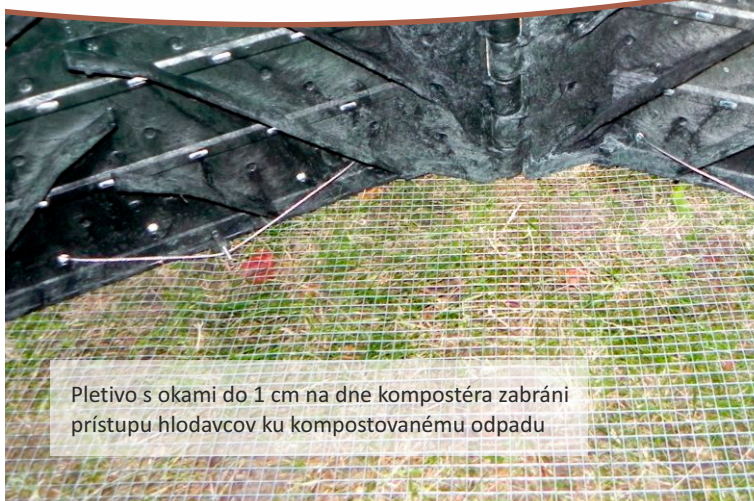
Živočíšne zvyšky ani jedlá z nich vyrobené (napr. mäso, kosti, ryby, mliečne výrobky, uhynuté zvieratá, chlieb a pekárenské výrobky, vajcové škrupiny); odpady z drobného chovu (výkaly, podstielka, zvyšky potravy, srst z vyčesávania, perie); farbené, lakované drevo a drevotrieska; hygienické potreby (vata, tampóny, jednorazové plienky, hygienické vložky).

TIPY PRE SPRÁVNE KOMPOSTOVANIE

1. Biologický odpad z domácnosti a záhrady nemiešajme s iným odpadom, ale zbierajme ho samostatne napr. do vedierka...
2. Z domácnosti ho vynášajme skôr, ako začne zapáchať.
3. Väčšie a hrubšie suroviny (napr. konáre, šupy z melóna) zmeňujeme krájaním, lámaním, sekaním alebo drvením tak, aby mali max. veľkosť ako palec na ruke.

Uzamknutím kompostéra zabránime vhadzovať biologický odpad nevyškoleným osobám

Pletivo s okami do 1 cm na dne kompostéra zabráni prístupu hlodavcov ku kompostovanému odpadu